

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . K 12'50

četrtletno . . . K 6'30

mesečno . . . K 2'10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserte) se

plačuje od četrstopne

petit vrste po 12 h, za

večkratni natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 57.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 3. marca 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Predlog o novem vinskem davku.

(Piše dr. Anton Božič.)

Avstrijski finančni minister je te dni predložil državnemu zboru predlogo o novem vinskem davku. Za kmečke volilce in davkoplačevalce je to gotovo najvažnejša vest iz državnega zbora.

Predloga je javnost naravnost presenetila, dasi je finančni minister že pred mnogimi meseci napovedal, da potrebuje velikih novih dohodkov, katere si hoče dobiti z novimi davki. — Med temi novimi davki je imenoval davek na pivo in davek na vino. Pivovarnarji in hmeljarji so združeno vzdignili protest proti nakani, da se uvede državni davek na pivo oziroma da se ta davek zviša, ker so bili prepričani, da bi tak davek zelo škodoval pivovarski industriji in hmeljarstvu. — Upravičeno so povdarjali, da bi se z zvišanjem davka morale na eni strani cene piva zvišati, torej pivo podražiti, vsled česar bi se naravno konzum piva znižal, s tem pa tudi množina varjenega piva zmanjšala in zaslužek v pivski industriji skrčil. — Na drugi strani bi se z zmanjšanjem količine varjenega piva znižala množina hmelja, ki se rabi pri varjenju piva, kar bi neugodno vplivalo na cene hmeljskega pridelka, ker bi utegnila nastati nadprodukcija. — Združeni pivovarnarji in hmeljarji so imeli do sedaj s svojim protestom uspeh, kajti vlada si dosedaj še ni upala predložiti državnemu zboru predloge glede davka na pivo.

Pač pa je imel avstrijski finančni minister žalosten pogum, da je izvršil vkljub protestnemu gibanju vinogradnikov svoj načrt o vinskem davku. Tudi vinogradniki so se močno oglasili, ko se je izvedelo o nameravani preosnovi vinskega davka. — Spominjam samo na velike protestne shode vinogradnikov po slovenskih deželah. Pa če dva storita isto, ni isto. Pivovarniški gospodje so mnogo močnejši, hmeljarji mnogo odločnejši. — Vinogradniki so pa uboge pare, pred temi gosp. finančni minister nima respekta — tem manj, ker se gre po večini za ubogo slovensko ljstvo, ki pridelava v avstrijski drž. polovici nemara največ vina.

Slovenski vinogradniki vedo, kaj jim je v tem težkem položaju, ko se gre za življenje in smrt storiti. — Boj do skrajnosti je treba proti tej predlogi o davku na vino do konca in z največjo brezobzirnostjo izvajevati, ako hočemo doseči uspeh. Vsi brez razločka strank in stanu moramo se vzdigniti, ker gre za pravic — kaj pravim — gre za eksistenco velikega dela slovenskega naroda.

Kaka je predloga o vinskem davku? Treba jo je natančneje pogledati, da vemo za kaj gre, kak je napad na naše življenske interese! —

Dosedanje obdačenje vina.

Užitninski davek na vino se pobira sedaj pri nadrobni prodaji, in sicer od gostilničarjev, vinočev in sploh od vseh, ki vino, vinski mošt in sadjevec točijo nadrobno, to je v množinah pod 56 litrov prodajajo. Zasebniki, ki si nabavljajo vino v množinah nad 56 litrov za domačo uporabo, so ravno tako davka na vino prosti kakor vinotržci, ki prodajajo vino v množinah nad 56 litrov, in kakor vinogradniki, ki vino pridelajo in ga vinotržcem in zasebnikom prodajo. — Normalni davčni nastavek znaša sedaj 5 K 94 v od vsakega hektolitra vina. — Pri prodaji vina v vinotočih »pod vejo« in pri sadjevcu je nastavek precej nižji. V posameznih kronovinah, med temi na Štajerskem, Kranjskem in Primorskem znaša normalni nastavek manj, namreč 4 K 46 v oziroma 3 K 72 v. Pobiranje užitninskega davka se navadno ne vrši direktno po državnih finančnih oblastvih, ampak potem odkupnih družb ali potom zakupa posameznim podjetnikom. Država dobi iz vinske užitnine okroglo šest milijonov kron, ker znaša konzum vina okroglo 3 milijone hektolitrov.

Nameravane spremembe po novi predlogi.

Kaj bi se naj po novi predlogi obdačilo? Obdačilo se bi vino, vinski mošt, vinska brozga in sadjevec. Obdačilo se ne bi samo nadrobne prodaje teh pridelkov, kakor se zgodi to sedaj, ampak obdačiti se namerava prodajo na drobno in na debelo ter celo užitek lastnega pridelka, ako se v to svrhu spravi vino iz ene občine v drugo.

Po novi predlogi bi torej davka ne plačevali samo gostilničarji in posestniki vinočev pod vejo, sploh samo taki, ki prodajajo vino v množinah pod 56 litrov, ampak plačevati bi morali vinski davek tudi taki, ki prodajajo vino na debelo, to je v množinah nad 56 litrov, torej vinotržci, vinarske zadruge itd., pa tudi vinogradniki sami, ako ne stanujejo v

isti občini, v kateri imajo svoje vinograde, ker pravi predloga, da je vino, katero se porabi za lastno gospodarstvo, le takrat davka prosto, kadar se vrši konzum v isti občini, v kateri se je vino pridelalo. Tako bi moral Središčan plačati davek od vina, katerega pije s svojo družino doma, ako je pridelal vino v Vinskem vrhu ali Brebrovniku ali pri Sv. Bolfanku; Brežičan bo moral odšteti od vsakega hektolitra vina, katerega izpije doma, davek po 4 K, torej 4 v od vsakega litra, ako je pridelal vino v goricah, katere ima n. pr. na Bizeljskem ali v Sromljah itd. Ako vinogradnik domače pijače za delavce nima doma, ampak tako pijačo najsibo sadjevec ali vino slabše vrste kupi, mu sedaj ni treba plačati davka. Ako bi pa predloga postala zakon, moral bo vinogradnik v takem slučaju tudi od take kupčije vina za domače ljudi in delavce plačati ravnotako davek, kakor ga mora sedaj plačati n. pr. gostilničar.

Uradnik si kupi sedaj tuintam kak sodček vina, da ga izpije po večerih v krogu svojih domačih in prijateljev; davka mu sedaj ni treba plačati. Ako bi se pa predloga o vinskem davku v državnem zboru sprejela, moral bo plačati davek. — Pač bo si potem marsikateri premislil, si vino kupiti. Še celo zastoj ga ne bo hotel vzeti, ker tudi od podarjenega vina bi moral plačati davek.

Iz navedenega je posneti, da namerava država raztegniti davek na vse sloje, na vsako množino vina in na vsak prehod vina iz kleti v promet, naj se se zgodi tak prehod vsled kupčije, daritve ali iz katerega drugega naslova. —

Da pomeni tako razširjenje davčne dolžnosti za vinsko kupčijo in za vinsko produkcijo najhujši udarec, pač ni treba posebej povdarjati. — Sicer še pa izgovorim o tem besedo proti koncu članka.

Dalje sledi.

Usoda našega delavca v Nemčiji.

Vsako leto se izseli na tisoče čvrstih ljudi od nas na Nemško v tovarne. Tam jih izrabljajo, dokler so zdravi. Tudi za slučaj onemoglosti morajo delavci vplačevati, da bi dobili v tem slučaju redno podporo. Kako se pa godi revežu delavcu, če zbolí, kaže slučaj rudarja Franca Kapla iz občine Kalobje pri Celju. Ko je leta 1908 v Holthausenu pri Bochumu zbolel na sušici, so mu 18. septembra priznali pokojnino vsled onemoglosti v znesku 14 mark 60 pfenigov na mesec. Pa še ta malenkost se je Nemcem zdela preveč. Kraljevski deželni svetovalec v Dortmundu je 22. julija 1909 naznanil bolnemu Kaplu, da bode se ga z rodbino vred na stroške društva ubogih v Holthausenu odpravilo v domovino. Revež Kapel, ki je celo življenje plačeval v blagajno za preskrbo onemoglih, hotel je izposlovati odpravnino glede pokojnine. Ta bi se mu bila morala plačati po zakonu v trikratnem letnem znesku. Rudarsko društvo v Bochumu je to z dopisom 19. 5. 1909 pripoznalo, toda odlašalo se je z izgovorom, da še vsi pogoji niso izpolnjeni. Očividno so čakali, da bode Kapel prej odgnan čez mejo, da ne bode treba plačati odpravnine. Revež Kapel se je obrnil na avstro-ogerski konzulat v Kolinu. Ta je, mesto da bi pomagal, z dopisom 8. februarja 1909 odgovoril, da se ne da nič ukreniti, kajti Kapel je nemški državi vsled revščine nadležen postal. Odpravnino pa itak še iz domovine lahko tirja. Letos meseca januarja so bolnega Kapla res potisnili z rodbino vred čez mejo. Sprejeti ga je morala občina Kalobje, od koder je odpotoval pred 30 leti zdrav in čvrst v Nemčijo. Pohoštvo, kar ga je imel, so mu poslali po povzetju. Moral si je revež Kapel izposoditi pri dobrih ljudeh znesek 80 K, da je dobil od železnice izročene svoje cunje. Zdaj je po svojem ubožnem zastopniku pisal iz Celja v Nemčijo, naj mu te stroške društvo ubogih v Holthausenu povrne, ker je deželni svetovalec v Dortmundu obljubil, da se pošlje Kapel na stroške tega društva v domovino. Toda 22. februarja odgovarja uradnik v Sodingenu, da je občina Holthausen potisnila Kapla itak že na svoje stroške do avstrijske meje, kar je stala voznina od Heba do Kalobja, tega Nemci ne plačajo. Tudi za nadaljnje izplačevanje pokojnine ali vsaj odpravnine je dal Kapel prositi, saj mu je konzulat zatrdil, da to lahko stori tudi iz domovine. Toda rudarsko društvo v Bochumu piše 2. sušca, da tako dolgo nič ne plača, dokler Kapel ne izkaže, da ima v Nemčiji redno bivališče. Tako se dela z ubogim slovenskim delavcem, ki je porabil vse svoje moči v službi nemških kapitalistov.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . „ 12'50

četrtletno . . . „ 6'30

mesečno . . . „ 2'10

Za Nemčijo*

celoletno . . . K 28—

Za vse druge dežele K 30—.

Naročnina se pošilja naprej.

Upravništvo „Narodnega Dnevnika“.

Politična kronika.

a Prihodnji teden v parlamentu. Ta teden pride na vrsto prvo čitanje davčnih predlog, za katere se vse stranke naravno v visoki meri interesirajo in vsled katerih bode došlo do obširnih debat. Vse stranke in klubi že marljivo študirajo nove davčne predloge. Glede vinskega davka bode imela vlada težko stališče, ker je že danes skoraj gotovo, da se bodo združili vsi kmečki poslanci proti njemu. Poleg vsebine se nahajajo kot vzroki za odklonitev ogrska konkurenca, trtna uš, colninska politika našega „ljubega“ zaveznika, Nemčije, in konkurenca Italije. — Ta teden bo tudi že kaj slišati, kako bo s preosnovo ministerstva. Poročali smo že, da se prične Bienenrth pogajati glede preosnove kabineta. Kakor se zatrjuje iz krščanskosocij. krogov, misli Bienenrth, da vodi pot do preosnove preko Prage: začela se bodo torej znana, neplodna nemško-češka pogajanja, ki drže Bienenrtha in njegov slavofobski kabinet na površju.

a Prepri in tepež v italjanski državni zbornici.

V Rimu so že dolgo časa sumili, da opravlja neka Nemka pl. Siemensova, dama ki je igrala znatno vlogo v najodličnejši družbi, vohunske posle za Nemčijo. V drž. zbornici je vsled tega interpeliral poslanec Chiesa, kako si je tolmačiti njem zveze z generalom Cossatijem. Ker predsednik ni hotel vzeti te interpelacije na znanje, je došlo v zbornici do strašne burje. Mnogi poslanci so kričali predsedniku in pa članu vlade, generalu Prudentiju: Branite vohune! Sramujte se! Branite raje dostojnost zemlje! Operetni generali! Predsednik je proglasil, da parlament ne more biti sodišče morale. Na to Chiesa: Ne gre za pravost, gre za najvišje interese zemlje! Predsednik mu je vzel besedo. Ker je Chiesa tudi v svojem govoru posmehljivo omenil vojvodinjo Litty iz Milana, mu je dal njen sinovec Morando tako zaušnico, da mu je lice popolnoma oteklo. Chiesa mu seveda ni ostal te ljubeznjivosti dolžan in ga je še povrh pozval na dvoboj. Tudi general Prudenti je pozval Chiesa na dvoboj.

v Balkanske zadeve. V očividno inspiriranem članku piše ofizijozni petrogradski list „Novoje Vremja“ o nevarnem poostrenju bulgarsko-turškega konflikta in pravi, da sta tega kriva oba dela. N. V. očita bulgarskemu časopisju, da hujska in vzbuja sem, da tiči za tem hujskanjem Rusija; nekorektno je bilo tudi, da so priobčili petrogradski listi nepremišljene in izzivajoče izjave Malinova in Prikova in izreka svoje obžalovanje, da jih nista preklicala. Treba je Bulgariji sedaj skrajne rezerve, kajti izid eventuelne vojne je zelo negotov. — Ostavko je podal srbski vojni minister Marinović, ker ministerski svet v posvetovanju o proračunu

ni hotel ugoditi vsem njegovim — željam glede izdatkov za armado. Tudi v Sofiji izbruhne baje ministerska kriza.

Slovenke! Slovenci!

Vabim Vas na shod, ki ga sklicujem dne 13. sušca 1910 ob 10. uri dopoldne v ljubljanski mestni dom.

Izpričajo naj govorniki iz Primorja, Štajerske in Koroške, kaj in koliko je udejstvovala za obmejne Slovence družba „sv. Cirila in Metoda.“

Zavedni Slovenci in Slovenke, Vi pa prihitite, da v mogočem številu manifestujete za našo družbo v trenutku, ko je narodna nevarnost za našo dečo največja in v trenutku, ko se kaže najnevarnejši sovražnik, lastni brat!

V Ljubljani, dne 7. sušca 1910.

Luka Svetec, m. p.,
sklicatelj.

Dnevna kronika.

v Cirilica zopet v veljavi. Nova hrvatska vlada je razveljavila vse Rauchove naredbe glede odprave oziroma omejitve poučevanja cirilice v šolah.

v Peary namerava l. 1912. zopet prirediti ekspedicio na severni tečaj in povabiti 15 vsenčilskih profesorjev iz Evrope in Amerike, da se ekspedicije udeležijo.

a V Genovi je umrl avstrijski generalni konzul grof Khevenhüller-Metsch.

a Hofrichter — Marjanović Včerajšnji listi poročajo, da v Osijeku (in ne v Zagrebu, kakor smo pomotoma poročali!) aretirana Marjanović ni v nobeni zvezi s pošiljavo cijankalija štabnim častnikom na Dunaju, oziroma s Hofrichterjevo afero. Marjanovićev se vedno zaslišuje.

a Ožja volitev na Češkem. Ožja volitev med agrarcem Mašato in soc. demokratom Bruho se vrši 10. t. m. Socijaldemokratsko vodstvo je izdalo oklic, da se stranka ožje volitve ne udeleži, s čemer je izvolitev agrarca sigurna.

a Na drugi milijon češke šolske matice je do 4. t. m. bilo nabranih 13.202 K 36 vin.

a Za predsednika Brazilije je izvoljen maršal Hermes da Fonseca z 270.637 glasovi proti Ruy Barbosi, ki je dobil 132.000 glasov.

Društvo slovanskih zdravnikov in lekarnarjev za izdelovanje hranilnih izdelkov za otroke in bolnike v Pragi je imelo te dni pod predsedništvom MUDr. Vratislava Kučera svoj občni zbor v sejni dvorani trgovske komore. Iz tajniškega poročila MUDr. Antona Merhauta je razvidno, da je misel, združiti slovanske faktorje, ki se pečajo s tako važno stvarjo, kakor je izdelovanje otroške moke in mleka, kakor tudi drugih izdelkov za bolnike, padla na rodovitna tla, kajti podjetje stoji že na varnih nogah in pripravljala dela spejo v hitrem tempu k cilju. Treba je opozoriti, da je v društvu združena večina slovanskih narodnosti, kar je bila in je temeljna misel celega podjetja, tako da je zdaj že mogoče brez obotavljanja realizovati svoje lastno društveno delovanje. Društvo šteje 140 članov s 460 deleži, ki obstojajo iz prvih reprezentantov udeleženih slovanskih narodnosti, kajti člani so številni poslanci češki, poljski, slovenski in hrvatski zraven prvih zdravnikov in lekarnarjev. Poljaki s knezom Zdislavom Lubomirskim na čelu zavzemajo v društvu zraven Čehov prvo mesto. Tudi Slovenci s svojim Hribarjem in dvornim svetnikom dr. Plojem so zraven Hrvatov in Srbov številno zastopani. Delovanje se začne z izdelovanjem otročje moke in mleka v zavodu dr. Merhauta v Hlubočepih, ki je bil že pripravljen in dopolnjen tako, da odgovarja najstrožjim higijeničnim zahtevam, kar se tiče hranjenja otrok in bolnikov. Z zavodom v zvezi bo vzoren kravji hlev, v katerem se bodo gojile krave z jamčeno proste tuberkuloze pod stalnim zdravniškim nadzorstvom M. U. dr. Kašparka, načelnika živino-zdravniškega zavoda češke univerze in poljedelskega oddelka češke tehnike v Pragi. S tem je dano polno jamstvo za dobavljanje popolnoma zdravega mleka, kar je temeljni stebel izdelovanja hranil za otroke in bolnike. Kravji hlev zida stavbena pisarna A. Šimka na Smihovu. Ko so bila prečitana poročila blagajniško Mg. Ph. Karla Vsetečka in pregledniško ravnatelja A. Hraba, so bili odobreni stroški za pripravljalna dela in ravnateljstvu enoglasno dan absolutorij. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v ravnateljstvo: M. U. dr. Otokar Záhorický, M. U. dr. Merhaut, M. U. dr. St. Štola, Mg. Ph. Josef Kubec, Mg. Ph. Karel Vsetečka. Namestniki: M. U. dr. J. Ipser, Mg. Ph. Anton Vlasak in Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani. V nadzorništvo: M. U. dr. Vratislav Kučera, J. U. dr. Josef Tykač, Mg. Ph. Ivan Štekl, šolski ravnatelj Alojz Hraba in ravnatelj trg. gremija Peter Perman. Za namestnike: M. U. dr. Vlad. Žydłowicz v Krakovu, Mg. Ph. Kaz. Venda, lekarnar v Varšavi in prof. Václav Vrzán.

d Masaryk. Danes je 60 let, kar se je porodil na Moravskem kot sin revne rodbine največji sodobni češki učenjak dr. T. G. Masaryk. L. 1876. je bil na dunajski univerzi promoviran za dok-

torja filozofije. l. 1878. se je tam habilitiral za docenta, l. 1882. pa je prišel na praško univerzo, kjer plodonosno deluje še danes. Vzgojil je že celo generacijo inteligence med Čehi in tudi velik del slovenske inteligence, ki stoji že v ospredju javnega življenja, nosi žig njegovih idej v svojem svetovnem prepričanju. Cilj in geslo njegovega življenja je bilo: resnica. To je iskal in tej posvetil vse svoje umstveno delo. Njegovi nauki in njegovo življenje so nerazdružna celota: vedno je stal kakor skala v boju za svoje nazore, vedno brez ozira na levo in desno, smrtni sovražnik vsakega kompromisa. Ustvaril je Čehom svetovni nazor, ustvaril pravi pojem o narodnostnem vprašanju, pravi pojem politike kot vede. Od l. 1882. naprej se je začel posvečati tudi javnemu življenju, ustvaril je strujo realnega mišljenja v politiki in navstali so takozvani realisti, ki so se pozneje združili v enotno češko napredno stranko. Njegove ideje so prodrle tudi v druge slovanske narode in v duhu njegovih idej je osnovana na pr. na Hrvatskem „hrvatska ljudska napredna“ in „srbska samostalna stranka“, v duhu njegovih idej deluje tudi naša narodna stranka. Njegovo geslo je bilo vedno: razumna in poštena politika.

Kako silen zagovornik resnice in pravice je Masaryk, je pokazal baš v novejšem času v srbskem veleizdajskem in pa v Friedjungovem procesu, ko je na podlagi neovrženih dejstev dokazal, da sta oba procesa bila le plod intrig baron Aehrenthala in njegovih špijonov in ko je sam aktivno posegel v razvoj obeh procesov, da pripomore pravici do zmage.

Imponirati mora vsakomur in tudi najhujšemu nasprotniku njegova neumorna premišljena delavnost, skladnost njegovega življenja z njegovimi nauki, njegova še danes mladeniška navdušenost za končno zmago resnice in globokost njegovega mišljenja. Ako bi hoteli pravilno in pravično oceniti, kaj pomeni Masaryk za češko in slovansko kulturo ter splošno za človeštvo, morali bi pisati cele knjige. Na eno ali drugo stran njegovega značaja se še povrnemo. Danes ob slavlju njegove šestdesetletnice se pridružimo vsem njegovim slavitelcem tudi mi z iskreno željo, naj bi ostal veliki Masaryk še dolgo v duševni in telesni svežosti ohranjen napredku in razvoju češkega naroda in vsega Slovanstva!

Štajerske novice.

a Nemški klerikalci in slučaj Schmoranzler. Nemški klerikalni listi ostro obsojajo nacionalno gonjo proti Schmoranzlerju in pravijo, „da se ne da tu nič več doseči“. Naravno: ako se uresniči vest, da pride na Sch. sedanje mesto Nemec, nam je Slovencem s tem že itak zadana več ko dovolj težka rana in je za enkrat po mnenju nemških klerikalcev zadosti. Opozarjamo še enkrat slov. merodajne kroge na to zadevo.

d Iz devete dežele dr. Jančiča. V kratkem bomo imeli Slovenci cerkveno državo. Cerkev bode lastnica vsega premoženja, mi kristjani pa bomo dobivali kot južino in večerjo, kar bode duhovnikom in fratrom preostajalo. V Št. Petru v Savinski dolini se že začneja. Umrla je pred kratkim brez otrok samica Škorjanec. Bratu in sestram je sporočila svoje premoženje v vrednosti nad 10.000 K. Toda dr. Jančič, slavni župnik šentpeterske devete dežele, je tri dni pred smrtjo samice Škorjanec govoril z njenim bratom in ga vprašal, kako se sestri godi. Dobil je odgovor, da je že slaba, da nikogar več ne pozna. Koj nato je hitel dr. Jančič nesrečnico „tolaziti“, rekoč, brat vas ima za znorelo, da se vam meša. Vsa užaljena se je dala smrtnobolna žena premotiti ter je takoj prodala posestvo in hranilno knjižico čez 10.000 K, katero je dobila kot kupnino, podarila poglavarju devete dežele župniku dr. Jančiču. Bratu je zapisala dosmrtni prevzitek vinogradov pri Sevnici, ki pripadejo po smrti — cerkvi. Razume se, da brat zdaj hudo preklinja. Pred kratkim je zvalil dr. Jančič tudi nekemu možu na smrtni postelji knjižico čez 700 K, ki je bila namenjena ubožnim sorodnikom. Toda vsi se ne udajo. Ženica, kateri je pred kratkim dr. Jančič naznanil podoben obisk, mu je poslala pošto, da takih visokih obiskov ni vajena, naj jo pusti pri miru. Mnogo vina bode se dalo kupiti za onih 10.000 kron, če bo treba spet Terglava ali kakega drugega bedastega kandidata poslancem izvoliti. Zdaj zlata doba šentpetranom pride!

a Smrtna kosa. Umrla je nocoj v Celju šolska sestra Marija Damjana Cikolnik, rojena 20. okt. 1886 v Šmartnem pri Velikovem. Pogreb bo jutri (v torek) ob 3. uri popoldne iz bolnišnice na okoliško pokopališče. — Umrla je danes zjutraj ob 8. uri 18 letna gospdč. Marcelina Ropas, iz dobro znane narodne obitelji v Celju. Pogreb bo v sredo ob 3. uri popoldne.

d V pokoj je stopil župnik v Bučah Janez Stajanko in sicer na lastno prošnjo.

v V odgovor „Slovenčev“ Círlmetodarji je daroval g. Anton Mahen za CMD eno krono, mali Mirko Hočevar je pa med gosti pri g. A. Fazarinu na Ostrožnem nabral K 10.25. — V gostilni „Skalna klet“ se je nabralo včeraj 2 K.

a Cigani se klatijo po celjski okolici v večjem številu. Ženske beračijo po gostilnah in po privatnih hišah. Poklicani činitelji nas naj rešijo te nadloge.

Roparski napad nemčurjev v Štorah na mirne Slovence — in na vlak! Ko se je vračal včeraj celjski »Sokol« iz Št. Jurja ob j. ž. nazaj v Celje, pričakovala je na postaji v Štorah pijana štorjanska druhal nemčurska vlak ter pozdravila Slovence s huroskim kričanjem in žvižganjem. Izzivala je zunaj na postaji na progi stoječ Slovence, ki so pa ohranili mirno kri. Baš to je pa roparsko druhal razjezilo, do besnosti in v svoji podivjanosti zagnali so se proti vlaku in vozu, v katerem so sedeli Slovenci. Razbijali so s palicami po vozu in komaj se je začel vlak premikati, segli — na kamenju ter bombardirali vlak. Pred očmi službojučega uradnika ter drugih uslužbencev je ta druhal poškodovala tujo lastnino ter se nemoteno valila po peronu in progi postaje v Štorah, sploh počenjala kar je hotela. Zgodila bi se lahko strašna nesreča, ko bi kamenje koga zadelo. K sreči pa je le eden kamen priletel skozi okno ter lahko rani nekega Sokola. Ta roparski napad zopet jasno dokazuje podivjanost nemčurjev v Štorah — ob enem pa tudi razburja vso celjsko slovensko javnost. Zahtevamo od g. drž. pravdnika Bayerja kakor tudi od ravnateljstva južne železnice strogo preiskavo. Storitve bodo v majhnih Štorah hitro in lahko našli — samo če se bode energično postopalo.

d V drugi plačilni razred je pomaknil dež. šolski svet ljudsko šolo v Št. Jurju ob Taboru.

d Tele s pasjo glavo. V mariborski mestni klavnici so zaklali zadnji petek tele, ki je bilo pač redka abnormiteta. Bilo je 5 tednov staro in je imelo glavo tako zraščeno, da je bila na las podobna pasji (od buldoga). Vsled čudno vzraščene glave je bila tudi prehramba zelo težka in je žival v rasti zelo zaostala. Tele so pripeljali iz Slovenskih goric.

a V Ptujju je nocoj skočila s tira lokomotiva pri ranžiranju vlakov. Delavci so delali štiri ure, da so zopet spraznili progo in omogočili potnikom nadaljevanje vožnje na Pragerstvo.

a Iz Podsrede. G. učitelju Tičarju ni bil ukraden denar, temveč ga je on izgubil. Našlo ga je neko dekle iz Kozjega, katero ga pa ni oddalo, temveč ga nekaj izdalo za obleko in blago, ostalo pa s svojim ljubčkom v gostilni napravilo. Dekle je že pod ključem.

d Sestanek posavskih sokolskih društev se je vršil včeraj v Krškem. Predmet sestanka je bila ustanovitev posavske sokolske župe in pogovor o letošnjih skupnih izletih. Zborovanje pa ni imelo zaželenega uspeha, baje zaradi nekega čudnega stališča „Krškega Sokola“. Ker nas stvar zanima, pričakujemo o tem natančnejšega poročila.

d Iz Št. Pavla pri Preboldu. V takajšnji predilnici so 1. t. m. nastopili vsi delavci stavko radi preslabega plačila. Do danes še niso pričeli delati. Sliši se, da so stavkujoči delavci dobro organizirani, ter da so tudi na več tedensko stavko pripravljeni, če se ne ugoti njihovim pravičnim zahtevam.

d V Rečici ob Savinji je imela požarna bramba dne 6. prosinca 1910 svoj občni zbor. Ob tej priliki je volilo društvo g. Ant. Turnška v Nazarjih svojim častnim članom. Gosp. Turnšek, ki je mnogo let ud tega društva, si je stekel za njega mnogo zaslug in žrtvoval s podporami za njega povzdigo in napredek že lepo svotico. Dostavila se mu je krasno izdelana diploma v vedni spomin, ob koje izročitvi ga je načelnik požarne brambe, gosp. Zdravko Deleja, v navdušenih in ognjevitih besedah srčno zahvalil želeč mu čilosti in kreposti, da zamore še mnogo let vztrajati v delovanju za blag namen: Bližnjemu na pomoč!

d Zahvala. Podpisano vodstvo prostovoljne požarne brambe v Rečici ob Savinji se tem potom „Južnostajerski hranilnici“ v Celju najtopleje zahvaljuje za lep dar v znesku 500 K kot prispevek v svrhu nabave parne brizgalne. V Rečici, dne 6. sušca 1910. Zdravko Deleja, načelnik, Fran Štiglic, podnačelnik, Fran Horvat, tajnik, Josip Štiglic, blagajnik.

d Za Družbo sv. Cirila in Metoda so nabrali vrli učenci in učenke II. razr. lj. šole v Gornjem gradu v 2 mescih nad 4000 znakm. Med pridnimi sta bila najpridnejša Drukarjeva Olga in Trobajev Tiček. Mladina, vrlo naprej!

Predsednik Južne železnice, pl. Chlumecky, misli baje po občnem zboru družbe odstopiti, naj si bo že do tedaj sanacija izvršena ali ne. Za vzrok se navaja trudnost in želja po miru.

d Iz Trbovelj. Včeraj se je vršil pri Forteju na Vodah podučni sestanek tukajšnje krajevne organizacije Zveze slov. napr. mladine, katerega se je udeležilo lepo število mladeničev in deklet. Tov. Miloš Rozin je govoril o namenih Zveze slov. napr. mladine in opisal koncem svojega govora grdo klerikalno gonjo proti CMD. Tovariš urednik Lešničar iz Celja je predaval o temi: Kako si mislimo narodno vzgojo naše mladine? Govorilo se je tudi o bodočem delu trboveljske napredne mladine. Zveza v Trbovljah lepo napreduje, krog navdušenih narodnih fantov in deklet se vidoma širi. Krepko naprej!

a Občni zbor krajevnega odbora „Narodne stranke“ v Mariboru se vrši dne 15. sušca 1910 ob 8. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ v Mariboru po sledečem sporedu: 1. nagovor, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev novega odbora, 5. slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

a „Marburger Zeitung“ glosira članek „Nar. Dnev.“ o Schmoranzerevem imenovanju na znan surrov in nestrpen način čeških in slovenskih negatov, ki hočejo biti bolj nemški ko pravi Nemci, kateri zasmehljivo opisujejo nemškonacionalno „razburjenje“ zaradi Schmoranzerevega imenovanja. Samo v eni točki popravimo pana Jána: poroča namreč mariborskim špisarjem, [da pripisujemo očetovstvo cele nemškonacionalne gonje — njemu. Ne, pan Ján: vi ste samo na smešen in prostask način celo nemškonacionalno hinavstvo glede Schmoranzerja zagovarjali: več vam nismo prisodili!

a Telefonske zveze na Spod. Štajerskem. V petek se je predlagalo v plenarni seji dosego lažjih telefoničnih zvez Srednjega Štajerja z Ogrsko in Hrvaško — o Spod. Štajerju se seveda ni prav nič govorilo. Tako skrbi graška trgovsko-ehrtua zbornica za Spod. Štajer — in to v prvi vrsti za nemško nacionalna mesta in trga!

a Regulacija Drave. Deželni odbor je dal ustaviti regulacijska dela ob Dravi v ptujskem in mariborskem polit. okraju. Kakor se sliši iz Gradca, se ne misli popolnoma razpustiti vodstva regulacije, temveč samo skrócić število osebja, da bode vse pripravljeno za delo, ko se bode spet pričelo. Državni poslanec dr. Ploj se je trudil doseči pri dež. odboru, da bi se regulacijska dela ne ustavila.

d Drobne novice. 4. marca je umrla v Mariboru 81letna sprevednikova žena Treza Škorjanc in 93letni vpokojeni železnični stražnik Andrej Dobnikar. Lepa starost! — Ustanovilo se je v Mariboru nemško društvo za povzdigo riboreje v Dravi in njenih dotokih. — Schulvereinova podružnica v Leiteršpergu-Krčevini ima že 150 članov. — Kap je zadela vpok. davčnega upravitelja Zigrosserja v Ljutomeru. Bil je že 87 let star. Odpravljaj se je ravno s hčerjo na sprehod, ko ga je nenadoma zadela kap in se je zgrudil mrtev na tla. Zigrosser je bival 42 let v Ljutomeru ter je bil zvesta opora nemškutarjev.

Druge slov. dežele.

v Klerikalna blamaža pred ljubljansko poroto. V Šmartnem pri Litiji divja hud boj med pristaši obeh slovenskih strank, odkar sta dekan in kaplan ugnezdila tam „Orla“. Ob priliki neke Orlove slavnosti so hoteli klerikalni člani tamšnjega gasilnega društva, naj bi se društvo te slavnosti oficijelno udeležilo. Društvo je imelo svojo zastavo v arhivu pevskega društva. Tri dni pred slavnostjo sta šla dekanova pristaša Medvešek in ključavničar Vrbajz k arhivarju Vozlju po ključ od arhiva, ker ga pa ni bilo doma, sta z vednostjo in ob prisotnosti župana Hostnika (ki je tudi klerikalec) s pomočjo ditrihov, ki jih je Vrbajz nosil kar pri sebi, arhiv odprla. Vest o vlomu v ormaro se je takoj raznesla po Šmartnem in ljudstvo silno razburila. Kmalu nato je poročal stvar tudi „Slov. Narod“. Ker je „Slovenec“ tajil, je — šmartinski trgovec Razboršek s podpisanim dopisom v „Sl. Nar.“ izjavil, da je vse res, kar je pisal prvi dopisnik in je obljubil plačilo 1000 K onemu, ki bi dokazal neresničnost teh trditvev. To število „Slov. Naroda“ je z rdeče obrobjenim svojim dopisom izobesil v svojem izloženem oknu. Župan Hostnik ga je na to tožil in dne 5. marca se je razpravljala zadeva pred ljubljansko poroto. Bilo je zaslišanih polno prič. Po dolgi in burni razpravi se je stavilo na porotnike dvoje vprašanj. Na podlagi pravdoreka porotnikov je bil Razboršek prosočen in tožitelj stigmatiziran pred pošteno

javnostjo kot kriv hudodelstva vloma. Taka je danes na Slovenskem klerikalna politična merala in poštenost.

v Gospodarski napredek tržaških Slovencev. Konzorcij, obstoječ iz treh tržaških denarnih zavodov, je kupil za 450000 K hotel in posestvo Grljan pri miramaru od Adele vdove Feder. Hotel ima 30 sob, gospodarska poslopja, zraven je morsko kopališče in krog 1300 kvadr. sežnjev zemlje. Ustanovi se v svrhu združevanja delniška družba, ki bo emitirala za sedaj delniško glavnicu 1 milijon kron.

v Klerikalni list „Domoljub“ v svoji številki z dne 3. tm. hvali in priporoča nemško „Kranjsko šparkaso“, v kateri so gospodarji najzagriznejši nemškutarji kranjski ter psuje slovenske hranilnice, ki so v rokah slov. naprednjakov. — Brez pripombe!

v Zveza slovenskih odvjetnikov ima 13. tm. v Ljubljani občni zbor.

v Novo deželno poslopje v Ljubljani bo — kakor ve poročati „Slovenec“ — stalno na prostoru podrttega knežjega dvorca nasproti banki „Slaviji“.

v Klerikalne železničarje poziva sobotni „Slovenec“, naj oddajo pri volitvi v zavarovalnico zoper nezgode v Trstu prazne glasovnice.

v Za tržaško-kopersko škofljsko stolico je nov kandidat dr. Perathoner, nemški Tirolec, ki ne zna niti besedice hrvaški ni slovenski. Mero-dajnim krogom se ljubi torej še vedno prav nevarno eksperimentirati.

v V Trstu okraden je bil ljubljanski tovarnar Dragotin Hribar za precejšnjo svoto. Prenočeval je v hotelu „Balkan“, in ker ni sobe zaklenil, se je splazil v noči v sobo fant in mu ukradel listnico.

v Slovenel v Trstu so kupili, kakor včeraj „Jutro“ poroča, v središču Trsta v okrožju kavarnе Chiozza kompleks zemljišča za 3.500.000 K. (?) Včerajšnja „Edinost“ še ne ve o tem nič poročati.

v Celovski „Mir“ menda nima nujnejšega dela, nego da se ob vsaki priliki obregne ob napredno slov. časopisje in C.-M. družbo. V zadnji številki „ogorčeno“ piše, da CMD pošilja na Koroško na 8 naslovov med drugimi časopisi tudi „Narodni Dnevnik“ ter da hoče „okužiti naše ljudstvo“. Pravi dalje, da se s takim delovanjem podirajo temelji, na katerih sloni koroško Slovenstvo in da „družba zida mostove, ki vodijo iz slov. stranke v nemškutarstvo“. Ne vemo, koliko je resnice na „Mirovi“ trdit i, da Družba pošilja dotične časopise na Koroško. Nam o tem ni nič znanega. Vemo samo to, da je od „Mira“ priprosto lopovstvo, ako svojim vernim ovčicam dokazuje, da čitanje našega lista, ki stoji v narodnih bojih vedno v prvih vrstah, vodi v nemškutarijo. Gospode pri „Miru“ bi prijazno opozorili, naj nas s takim sprostaštvom pustijo na miru, kakor mi njih ne motimo v njihovem „narodnem“ delu, ker bomo sicer primorani po vednih izzivih vračati gospodom šilo za ognilo, — in naj bodo prepričani, da jim to ne bo prijetno. Ne izzivamo, pa se tudi izivati ne damo.

v Ljubezenska drama. Trgovski pomočnik Lazar Alabić v Trstu se je pred leti ločil od svoje ljubice Fride Weidling, ker mu ni bila zvesta. — Pred kratkim se je zaročil z nekim mladim dekletom. Weidling, ki je bila v Beljaku, je to izvedela in pohitela v Trst, da bi dekle od Alabića odgovorila. Alabić je to zvedel, šel v njeno stanovanje ter trikrat nanjo ustrelil. Nato je hotel ustreliti še sebe, a je policija to preprečila. Weidlingova ni težko ranjena.

Obrambni vestnik.

v „Slovenčeva“ Cirilmetodarija je užljala globoko plemenitega prijatelja družbe sv. Cirila in Metoda in velikega slovenskega rodoljuba, umrlega pa nesmrtnega g. Kotnika. Kar je storil blagopokojnik v danih razmerah v visoki meri, v tem se ga posnema po celi Sloveniji v primeri z dani razmerami. „Učit. društvo za goriški okraj“ je postavilo en kamen v slov. obrambno trdnjavo. Iz Ptujja prideta dva kamna in sicer iz rodoljubnih rok g. Miha Brenčiča, veleposestnika v Rogoznici, in od g. dr. Tomaža Horvata in gospe soproge. — Podružnica v Ptujju je izrekla soglasno protest: Udeleženci občnega zbora Ciril-Metodove moške podružnice v Ptujju najodločneje protestirajo proti hudobnim napadom na prepotrebno družbo in pošiljajo družbi v izraz tega protesta 50 K. — Dunajski slov. tehniki so se prijaviili k obrambnem skladu kot odgovor na znano „Cirilmetodarijo“; poslali so prvi obrok 50 K. — Krožek magistratnih uradnikov ljubljanskih je vplačal dvoje po-

kroviteljnin po 200 K, katere so omenjeni gg. družbi izročili. — Iz Polzele se nam piše: „Silna ganjenost, velikansko veselje, vse obožava prevrlega rodoljuba Karla Kotnika. V slehernem res slovenskem srcu vzplapolala je goreča. tiha molitev za tega največjega rodoljuba slovenskega, ki doslej nima sovrstnika sebi enakega, ter se dvignila gori k nebu zanj, ki se je ob ločitvi tako globoko spomnil naše mile družbe. Kako smo bili izradoščeni! Od ust do ust se je vedno ponavljala presrečna beseda „pol milijona“, z neko svečanostjo se je izgovarjalo ime Karel Kotnik. V pol ure smo nabrali 32 K, nabiramo še. — V odgovor „Cirilmetodariji“ pošilja dalje dar 10 K gosp. Peter Primožič v Železnikih z geslom: „Preganjanje preganjanim!“ V isti namen darujejo gg. Grimšič, Križan, Perjevič, Cimperšek in Suc po 1 krono, skupaj 5 K. „Kot odmev na „Cirilmetodarijo“ so darovali čitalničarji na Vinici 10 K; ravnočako je poslal dr. Ernest Rekar, Trst 21 K, ki jih je nabral na rednem občnem zboru „Primorske sokolske župe v Gorici“. — Hvala, iskrena hvala za darove, — hvala, iskrena hvala za tako priske izraze simpatij napram naši zlati družbi!

v Kot odmev na Cirilmetodarijo nabral je med čitalničarji na Vinici g. Rud. Mikulič 10 K 27 v. Odvjetniški uradnik J. Petan pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je poslal družbi 22 K v odgovor Cirilmetodariji; nabral je vsoto med zavednimi Slovenci. Med rodoljubi v Kozjem je nabral 9 K g. Ljudevit Ulčar, učitelj v Kozjem. — Udeleženci pogreba Kotnikovega so zložili v gostilni pri Lipi v Ljubljani K 6. G. Mirko Gruđen v Sarajevu je poslal namesto venca na grob velikega rodoljuba K. Kotnika 20 K. Hvala srčna!

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 581. Andrej Jurtela, prof. Moskva (plačal 200 K); 582. Posojilnica v Vojniku (plačala 40 K); 583. Iva Sabadin, učiteljica v Trstu; 584. Dunajski slovenski tehniki (plačali 50 K); 585. Trž.ško kolesarsko društvo Balkan (50 K takoj); 586. Brenčič Mih., veleposestnik v Rogoznici (plačal 200 K); 587. Dr. Tomaž in Vida Horvat — odvjetnik v Ptujju (plačal 200 K); 588. Učiteljsko društvo za goriški okraj (plačalo 50 K); 589. Bivši slovenski napredni prostovoljci pri 27. pešpolku v Ljubljani leta 1908/9.; 590. Ženska podružnica v Ajdovščini (takoj 20 K); 592. Krožek uradnikov v Ajdovščini; 593. Krožek nekadišcev v Ajdovščini (takoj 55 K); 594. Gospa Avgusta Ropič v Ajdovščini (takoj pl. 200 K); 595. Neimenovan „Cirilmetodar“ v Ajdovščini (takoj plačal 200 K); 596. Franc Repič v Ajdovščini (takoj plačal 200 K); 597. Artur Lokar, c. kr. notar v Ajdovščini (takoj plačal 200 K); 598. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Gorici (50 K takoj); 599. Proforski zbor II. drž. gimnazije v Ljubljani (takoj 200 K, Sl. N.); 600. Ivan Rožman, ravnatelj Zveze slov. zadrug (takoj 40 K); 601. Prva češka zavarovalnica za življenje — gl. zastop Trst (takoj 200 K); 602. Šaleško učiteljsko društvo v Šoštanj.

a Za družbo sv. Cirila in Metoda. Ko so doznali rodoljubi v Ajdovščini o velikanskem darilu, koje je naklonil pokojni g. K. Kotnik svojemu ljubljensmu narodu začutili so dolžnost, da se poklonijo temu največjemu dobrotniku slovenskega naroda. V počestčenje sponina na dobrotnega rodoljuba Kotnika prijaviili so osem števil k obrambnemu skladu in poslali takoj K 1000. — Rodoljubi v Ajdovščini znajo ceniti zaslužne slovenske može in so dali s tem ob enem lep vzgled in privlačni poziv vsem družbenim podružnicam in sploh vsem zavednim krogom slovenskim, da počaste spomin Kotnika kar veličastneje. Hvala Vam, dragi rodoljubi!

a V odgovor na „Slovenčeva“ Ciril-Metodarijo je nabral g. L. Plavšak v Št. Jurju ob Taboru K 50.—, katere so darovali sledeči gospodje in gospe: Ana Dimnik, Trbovlje K 1, Roz. Plavšak, Trbovlje K 2, Jože Kunej, Trbovlje K 1, Leopold Cimperšek, Trbovlje K 1, Vincenc Jager, Trbovlje K 1, dr. Žižek in žena, Trbovlje K 2, Martin Vrečko in žena, Trbovlje K 2, Marija Arzenšek, Trbovlje K 1, Marija Cimperšek, Trbovlje K 1, Ruska Frankovič, Trbovlje K 1, Ivan Forte, Trbovlje K 1, Jos. Moll ml., Trbovlje K 1, Hani Sporn, Trbovlje K 1, Milko Armič, Ljubljana K 1, Franc Košir, Št. Jur ob Tab. K 1, Henrik Haber, Št. Jur ob Tab. K 1, Ivan Natek, Št. Jur ob Tab. K 1, Anton Lukman, Št. Jur ob Taboru K 1, Valentin Južna, Št. Jur ob Tab. K 2, Roza Borin, Št. Jur ob Tab. K 1, Marija Gutsmandl, Št. Jur ob Tab. K 1, Jos. Kraupa, Št. Jur ob Tab. 20 vin., Antonio Roseano, Št. Jur ob Tab. 40 vin., Umberto Pittini, Št. Jur ob Tab. 40 vin., Severino Morassi, Št. Jur ob Tab. 38 vin., Neimenovan, Št. Jur ob Tab. K 6, Karl Pošebal, Št. Jur ob Tab. K 1, Franc Sternad, Št. Jur ob Tab. 50 vin., Ivan Kabale, Št. Jur ob Tab. 50 vin., Vinko Natek, Št. Jur ob Tab. K 1, Vinko Mussi, Čeplje K 1, Jernej Radišek, Št. Jur ob Tab. K 2, Neimenovan, Št. Jur ob Tab. 40 vin., Leopold Apat, Št. Jur ob Tab. K 2, Robert Senica, Št. Jur ob Tab. K 1, Robert Plavšak, Trbovlje K 1, Ludovik Plavšak in žena K 22.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca februarja 1910 sledeči promet: Dohodki: A. Redni: I. Prispevki nabiralnikov 193417 K; II. Prispevki podružnic: Kranjsko 101209 K, Štajersko 106315 K, Primorsko 64780 K, skupaj 272304 K; III. Razni prispevki 634704 K, skupaj

11.004'25 K. — B. Izredni dohodki: IV. Pri-spevki za obrambni sklad 5399'40 K, dohodkov skupaj 16.403'65 K. — Izdatki: A. Redni: 1. Plače učiteljskemu osebju, razni računi, na-jemnine od šolskih prostorov itd. 11.273'04 K. — B. Izredni izdatki: 2. naložitev na glavnico, prejeti zneski za obrambni sklad od časa 26. ja-nuarja inkl. 24. februarja 1910. 5801'41 K, skupaj 17.074'42 K, torej primajkljaj 670'77 K, ki se je pokrtil iz prebitka prejšnjega meseca.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

VELIKANSKI PROTESTNI SHOD PROTI VINSKEMU DAVKU.

(Posebno poročilo »Narodnemu Dnevniku«.)

Na Dunaju, 6. marca.

V Sofijinih dvorinah se je vršilo danes prote-stno zborovanje proti nameravanemu vinskemu davku; sklicalo ga je državno društvo vinorejcev v zvezi z nižjeavstrijsko kmečko zvezo. Navzočih je bilo 6—7 tisoč ljudi. Predsedoval je nižjeavstrijski deželni odbornik dr. posl. Mayer, kateri je po krat-kem pozdravu mnogoštevilno zbranih vinorejcev in njihovih zastopnikov označil vinski davek, kakor ga predlaga sedaj finančni minister Bilinski v držav. zboru, kot **smrtni udarec in pogin avstrijskega vino-gradništva.** (Burno, dolgotrajno pritrdjevanje.) Nato so govorili navzoči državni poslanci, med njimi dvorni svetnik dr. Ploj v imenu »Zveze južnih Slo-vanov«. Zagotovil je, da se bode trudil klub z vsemi sredstvi, da doseže padec vladnega načrta za vinski davek že v odseku in da bode agitiral tudi med dru-gimi poslanci za to stvar. Ta zakonski načrt ne sme na noben način postati zakon. Govorili so tudi posl. Brunner, Šilinger, Gugenberg, dr. Korošec, Marckhl, nadalje Kodolitsch iz Radgone in Girstmayer iz Ma-ribora in vitez Hohenblum, kateri je imenom agrar-ne centrale izjavil, da se vsi avstrijski agrarci iz-javljajo solidarne z resolucijo. Konečno je poročal nižjeavstrijski vinarski ravnatelj Reckendorfer o vladnem načrtu za vinski davek. Pojasnil je pojedine točke in dokazal, da so nekatere določbe tako goro-stasne in neumne, da jih je gotovo sestavil kak urad-nik, ki nima pojma o razmerah pri vinogradnikih. Nameravani vinski davek bi s svojimi posledicami zadell le vinorejce. Izvajanja so se burno odobraval-a, posebno ko je referent rekel, da ta zakon ne more in ne sme stopiti v veljavo.

Presednik je prečital sledečo resolucijo: Zbrani zborovalci se z največjim ogorčenjem izrekajo proti zakonskemu načrtu glede davka na vino in zahte-vajo od vlade, da ga brezpogojno umakne, ker bi ta načrt, ako postane zakon, uničil naše vinograd-nike. Zbrani zborovalci pričakujejo, da bodo za-stopniki vinogradniških koristi porabili vsa postavno dopustna sredstva za padec tega zakona. Zbrani zborovalci pričakujejo, da bodo agrarni zastopniki proti temu zakonu solidarno nastopili. — Resolucija se je soglasno sprejela.

STANJE DR. LUEGERJA.

Dunaj, 7. marca: Zdravniki so izdali danes zju-traj sledeči bulletin: Vročina 37,6, žila 80, delovanje srca in ledvic nespremenjeno, dihanje enakomerno, rana na hrbtu se gnoji, stanje moči nespremenjeno, senzorij čist.

Dunaj, 6. marca: O dr. Luegerjevem stanju se poroča sledeče: Danes se je županu zdatno poslabšalo. Dr. Lueger, kateri se je popolnoma posušil, je bil proti večeru čisto utrujen in izčrpan. Ledvice so vedno slabše, moči padajo. Dihanje je površno, tudi žila slabo bije. Na rotovžu so čisto potrli in vse se boji, kaj prinesejo prihodnje ure. Ako se ne bode po-srečilo županu dovesti hrane, so njegove ure štete. Pred mestno hišo se nabira neprestano vse polno ljudi, kateri povprašujejo po stanju županovem.

VELIKE DEMONSTRACIJE V BERLINU.

Berlin, 7. marca: Jutranji listi poročajo, da je de-monstriralo včeraj okrog tretkovskega mestnega vrta, v Thiergartenu, pred parlamentom in po ulicah nad 150 tisoč ljudi za splošno in enako volilno pra-vico za pruski deželni zbor. V Thiergartnu sta bila navzoča drž. posl. Ledebour in Stadthagen ter pru-ski dež. posl. Liebknecht. Ko je policija razganjala s sabljami demonstrante, je udaril neki policaj tudi Stadthagena s sabljo, drugi ga je pa pojezdil. Došlo je na mnogih mestih do spopadov med policijo in de-lavci; na jednom so policaji s sabljami ranili 10 mož na glavah in rokah. — V provinci ni došlo do spo-padov.

DROBNE NOVICE.

Solun, 7. marca: Turškim vojaškim oblastim poročajo iz Razloka, da Bulgari nadaljujejo z utrje-vanjem različnih važnih postojank ob meji.

Rim, 7. marca: Posl. Chiesa, kateri je stavil v drž. zbornici znano interpelacijo glede gospe Sie-mens, je dobil že pet pozivov na dvoboj pod težkimi pogoji.

Pariz, 7. marca: Tekom preiskave v podkupo-valni aferi dobaviteljev vojne mornarice se je poka-zalo, da je več uradnikov goljufalo na ta način, da so spregledali dobaviteljem rok in zato prejemale zdatne svote.

Budimpešta, 7. marca: V steinbruchsko farno cerkev so vlceni tatovi in odnesli več zlate in sre-brne posode ter mašnih oblek.

Napulj, 7. marca: Vezuv je pričel zopet bruhati lavo in kamenje. Iz žrela se vije gost dim.

Filadelfija, 7. marca: Stavkujoči se hočejo zopet povrniti na delo, ako vzame družba cestnih železnic zopet vse v službo. Temu pa se družba upira. Včeraj so metal delavci in njihove žene kamenje na vozove cestne železnice in na policijo. Ta je s palicami raz-ganjala ljudi in jih je nekaj ranila.

Dunaj, 7. marca: Cesar je danes opoldne zapri-segel novega ogerskega naučnega ministra Zichyja.

Glasgow, 7. marca: Na policijskem komisarijatu je neki mlad mož, katerega so privedli tje, ranil z revolverjem štiri uradnike. Potem je streljal tudi na se in se težko ranil.

Ali ste že odposlali zaostalo naročnino za „Nar. Dnevnik“; če še ne, storite to takoj. — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega novega naročnika!

Po svetu.

v Zopet razbita ladja. Iz Kapstadta poročajo, da je ob morskem obrežju v bližini Moselbaja vr-glo morje mnogo razbitih delov neke ladje na suho. Med stranci se je našel tudi rešilni obroč s črko „W.“ Splošno mnenje, da so to ostanki par-oika „Warateh“, ki je imel na sebi 300 potnikov, in o katerem že od 27. jul. 1909 ni ne duha ne sluha.

v Hartwig in Vogel, znana velika tvrdka za izdelovanje čokolade in kakao-preparatov se je prelevila v delniško družbo s 6 milijoni kron glav-nice. — Delnice si je razdelila rodbina lastnikov.

a Zasačeni vlomilci. Budimpeštanska policija je bila zaupno obveščena o nameravanem vlom-u v poštni urad v Gjula-Fehervar. Takoj je šlo tja par detektivov in v noči od 3. na 4. t. m. so res zasačili vlomilce baš pri vrtanju blagajne. Posre-čilo se je enega ujeti, drugi so zbežali čez strehe. Sumi se, da sta bila udeležena tudi dva poštna uslužbenca.

a 280 bolnikov iz blaznic na Češkem je do-pustil češki deželni odbor. S tem je demonstriral proti vladi, ki mu ni dovolila pobirati še nadalje doklad na pivo.

d Znani monsignor pater Drozd v Pragi, ki je opilil svatovaclavsko posojilnico za krog 7 mi-lijonov kron in bil l. 1903. obsojen na 7 let težke ječe, je te dni zapustil kaznilnico.

d Zeta ubila. Dne 26. febr. je kočarja Jožefa Zapletala v Otročkanu na Moravskem njegova 73 letna tašča ubila s sekiro. Nato ga je vrgla v gnojnično jamo ter pri preiskavi dejala, da je prišel pijan domov, padel v jamo in utonil. Vražja ženska!

d Vojaštvo in šola. V avstrijski armadi pride povprečno na vsakih 14 mož en častnik, v naših ljudskih šolah pa na enega učitelja povprečno 60 otrok. Pa saj živimo v napredni, kulturni državi!

v Žensko maščevanje. V Barceloni so našli delavci blizu morja nago moško truplo brez glave, rok in nog in z mnogimi ranami vsled bodljajev. Našli so nedaleč proč glavo in v neki hiši na Calle Rocer de Flor nože in roke. Sam je padel slednjič na ženo umorjenega mizarja Folcha, ki je živel z možem v prepiru. Svoj grozen čin je iz-vršila s pomočjo 3 pomočnikov svojega moža.

v Velike povodnji v Ameriki. Iz Londona po-ročajo dne 3. marca: Reka Hudson v Sev. Ame-riki nevarno narašča. Mesto Novi Jork sam ni v nevarnosti, toda v ostalih mestih in vaseh obreki je že napravljena ogromna škoda. Naraščajo tudi njegovi dotoki in preplavljajo cele pokrajine; na tisoče ljudi je brez strehe. Ves promet je ustavljen.

v Kristjani v turški armadi. Prve dni marca so nastopali krščanski novinci službo v turški armadi. Vstopilo jih je izredno veliko število.

v 32.194 201 kg rib so nalovili v l. 1909 v Primorju in Dalmaciji.

Edini narodni klepar

Anton Jošt
Celje, Savinska ulica št. 4

prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila ter se slavnemu p. n. ob-činstvu najviljudneje priporoča v mnogo-brojna naročila. 169 7-1

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvet-nem in cerkvenem petju, teoriji, har-moniji itd. daje mlad izkušen kapel-nik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, MARIBOR.

125

a Amerikanski „kralj“ Rockefeller hoče še pred svojo smrtjo svoje bogastvo dati za blagor človeštva na razpolago in sicer za ustanovo, ki bi imela nalogo pospeševati civilizacijo in zna-nost v Združenih državah in lajšati človeške boli.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 15. febr. do 1. marca sledeči dobrotniki: Amalija Pevec, Mo-zirje 2 K; Sparhakel L., Teharje, 2 K; Šah Lavro, nadučitelj, Teharje 2 K; Ant. Gnus, nadučitelj, v Dolu, 40 K; Alojzij Sagaj, kaplan pri Sv. Lovren-cu na D. p. 2 K; Jos. Mihelič, naduč., 1 K; Andr. Lo-vreč, kaplan, 2 K; Miroslav Ratej, kaplan, 2 K, pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Lovro Serajnik, naduč. v p., Konjice, 2 K; Jernej Vurkelc, župnik na Dobjem pri Planini, 10 K; Ant. Kolar, župnik v Št. Ilju pri Ve-lenju 5 K; Ivan Hribar, kaplan, Bizeljsko, 3 K; Poso-jilnica v Vojniku 20 K; Ormoška posojilnica 45 K; Fran Novak, Juršinci, 50 v.; Fric Repolusk, župnik v Št. Vidu nad Valdekom, 2 K; Fran Močnik, ka-plan, Sv. Tomaž pri Ormožu, 3 K; mesto venca na gomilo gospe Lucije Basničeve darovali gospe: Fani Bergmanova, Žalec, 5 K in Marija Roblek, Za-lec, 5 K; Karol pl. Adamich, grajščak, Šmartin pri Šaleku, 10 K; Ana vdova Dobida, Trst, 20 K; Fran Leber, župnik v p., Polzela, 3 K; Ant. Šebat, župnik, Žusem, 5 K; ekscelexca dr. Mihael Napotnik, knezo-škof lavantinski, Maribor, 10 K; Alojzij Kreft, žup-nik, Ponikva, 10 K; Peter Skuhala, župnik v pok., Ljutomer, 2 K; Mara Pavlič, Tepanje pri Konjicah, 3 K; Fran Lom, župnik, Sv. Peter pri Meži, 2 K; Josip Pečnik, kaplan, Trbovlje, 5 K; Adolf Gril, ka-plan, Remšnik p. Marenbergu 2 K; Fran Ozvatič, kaplan, Slov. Bistrica, 2 K; O. Škamlec, kaplan, Ljutomer, 1 K; Branko Zemljčič, učitelj, Bočna, 1 K; Lovro Serajnik, nadučitelj, Prihova, 1 K; Ant. Cest-nik, c. kr. profesor, Celje, 10 K. Vsem dobrotnikom iskrena zahvala!

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgov-skega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejme se: knjigovodji 3, kontorista 2, kontorista 2, korespondent 1, poslovodja 2, pomoč-nikov mešane stroke 6, pomočnika manufakturne stroke 2, pomočnika špecerijske stroke 2, pomoč-nika galanterijske stroke 2, blagajničarke 2, pro-dajalk 6, učencev 6.

Službe iščejo: knjigovodja 2, kontoristi 3, korespondent 1, poslovodja 1, potnika 2, pomoč-nikov mešane stroke 17, pomočnikov železninske stroke 4, pomočnikov manufakturne stroke 5, pomočnikov špecerijske stroke 8, pomočniki modne in galanterijske stroke 3, kontoristinje 7, blagaj-ničarke 6, prodajalk 9, učenci 3.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Pa kaj se to pravi,
Če trebuh boli?
Pri pametni glavi:

zavžij!

Krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost	liter K 2-40.
Kabinetna kakovost	" " 4-80.
Naslov za naročila:	„Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano.

34

Loterijske številke.

Gradec, 5. marca 1910:	62, 16, 22, 79, 36.
Dunaj, " " "	10, 6, 70, 54, 79.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta izdeluje vse različne vrste obutal v mo-dernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.